

A maiores nostri excipiunt (si modo uires dissolutæ non sunt) sanguinem demes; sed tamen ubi casus urget, neminem ex illis excipies, cui vena inueniri possit; alioqui scarificatis partibus carnosis, aut admotione hirudinum, vacationem molieris. Est autem mittendus sanguis (vt antea diximus) quum fluxioni maximè succurrere volumus, ex parte distantissima, quæ secundum rectitudinem, siue longitudinem corporis est cum ea, quæ laborat. Sic enim manu vna laborante, in crure secanda vena est, & crure affecto in manu; propterea quòd per rectum feruntur humores, vtpotè qui dominantis elementi motum sequantur. Vbi verò iam succurrere laboranti lateri studemus, aperienda in cubito eiusdem lateris vena est, non semper in dextro cubito vt censent, qui venas spectant, per quas costæ ferè omnes nutriuntur. Nam longissima ea via est, breuissima autè, quæ in latere affecto, in quo quum secatur vena in cubito, educitur humor, qui in musculis circumstantibus pleuritidem continetur ob venarum communitatem, siquidem ab eodem latere illi suas venas capiunt, atque ita exhaustis venis illis remittitur tensio, & dolor lateris affecti. Atque hæc est ratio, quur Galenus iusserit venam secari, quæ directo laboranti parti respondet. Tantum verò detrahendum est sanguinis, quantum postulat vehementia affectus, & copia humoris redundantis. Nam detractio vsque ad animi defectum, quum febris putrida sit, requiraturque postea robur motricis facultatis, vt per sputum violento thoracis motu conceptus in affecta parte humor regeratur, nequaquam tentanda est. Nec verò expectare oportet in omnibus sanguinis mutationem: Siquidem vbi leuior est affectus, superfluum est, & periculosum vehementissima tentare præsidia. Tempus verò detractiois nec cibus, nec cruditas aliqua vbi admodum urget malū, differre possunt. Estque confertim tunc demendus; alioqui nihil prohibet in mitiore malo vacationē partiri, atq; hoc modo viribus tutius cōsulere. Quod si solus sanguis nocet nisi forte prius sit clysteri lenienda aluus, statim mittendus sanguis est. At si alius humor cū sanguine plurimū exuperat, præsertim si in primis venis vitium est, primo leuiter purgandū, postea sanguis detractus. Verū si abundat sanguis, & cū eo noxius aliquis humor, operæpretium est à venæ sectione vacationē auspicari: Deinde sequenti die, aut eadē in vehementiore malo purgationem aggredi; quæ adhibenda est siue dolor descendat siue ascendat, propterea quòd non tā lateri affecto, quā fluxioni purgatione succurrere studemus. Nec verò metuenda est purgatio ab initio in huiusmodi malis, eo quòd concoctio in humoribus nondum adsit. Nam in hoc, vt in calido omni humore, & vehementi febre semper natura turget, mobilesq; sunt humores, vt facillè sequi possint; nec vitiatur concoctio, aut turbatur corpus à leuissimis, temperatisque nostris medicamentis purgantibus, quæ recentiorum industria sunt inuenta post antiquorum Græcorū secula. Quòd si Hippocrates peplion, helleborum, & colocynthidem non ueritus est exhibere, nemo profectò qui planè supersticiosus non sit, & parum in medicina factitanda versatus, formidabit cassiam, mannam, syrupum rosaceum, & alia huius generis medicamenta nostra, quibus in hoc casu utendum esse censemus. Iam uerò explicatis his, quæ ad uacuationem materiæ, quæ causa est fluxionis, pertinent, sequitur, ut ad alias causas accedamus. Excitat (ut diximus) fluxionē dolor quem lenire oportet ablatis illius causis. Sunt aut (ut diximus) tres in unitate id quod sensum, sensibileque corpus uiolentius molestat continuum soluendo. Quibus si quis succurrat, dolores mulcebit. Id autem faciunt, quæ stupefaciunt, minusque sensibilem partem reddunt, immoderatè refrigerando, quæque mentem distrahunt ad alia negotia & ea auferunt, quæ unionem partium dirimunt uacuando, si plenitudo solutionis causa est: aut refrigerando, uel calefaciendo, si solæ qualitates nocent, aut extrahendo quod pungit, aut vulnerat, aut alio modo dolorem in latere partit. Vocari autem debent reuera anodina, quæ stupefaciendo doloribus medentur, non autem, quæ rarefaciunt cum partium tenuitate. Nam si ea censenda sunt anodina, quæ causis efficientibus dolorem nequaquam repugnant, nemo profectò ea, quæ eo modo calida, & tenuia sunt, credet unquam uerè anodina uocanda esse; utpotè quæ non aliter dolores mulceant, quàm humorem, uaporemque digerendo, qui dolorem committebant. Adde quòd communis nequit esse ea anodinarum ratio, & uis omnibus doloribus. Neque enim huiusmodi medicamenta dolorem, quem pariunt vulnerantia, pūgētia, mitigare sunt apta. Stupefacientium verò natura huiusmodi est, ut relictis causis efficientibus, uniuersis doloribus opitulentur. Quapropter hæc, & nō illa uerè anodina sunt, & uocari debent. Est porò in pleuritide certandum omnibus generibus remediorum contra uniuersas dolorum causas. Nā & mentem aliò reuocare expedit, & sensum partis nonnunquam stupefacere ubi scilicet doloris uehementia uires demolitur, nec profuerunt alia præsidia præsertim quæ facere creduntur ad euaporationem, dissolutionemque humoris tendentis locum affectum, in quibus præcipua spes ponenda est, qualia sunt fomenta, unctioes, cataplasmata, & reliqua huiusmodi, quæ partibus dolentibus adhiberi solent, quorum materiam non est nostri instituti nunc docere, ut qui capita rerum duntaxat sectamur. Erat & causa fluxionis calor, frigus, raritasque partis, quibus occurrendum quoque est, sumēdo ex omni genere remediorum, quod calefaciat, & refrigeret; quæ uerò densandi uim habent, non nisi ab his, quæ extrinsecus occurrunt, sumi possunt. Admittit autem latus inflammatum ad arcendas fluxiones adstringentia, sed mitiora, ne uiolentia humorem in pulmonem expriment; sunt-

Ioan. Argent. De Consultandi Rat.

H 2 que